

**Hässleholms
kommun**

Handläggare
EU-koordinator Amanda Lindblad
Tillväxtavdelningen
0451-26 82 47
amanda.a.lindblad@hassleholm.se

BREV

1(7)

Datum
2019-12-20

Diarienummer
KLF 2019/283-4

Yttrande Skånes regionala utvecklingsstrategi

Till för utredning och yttrande till kommunstyrelsen.

Svar senast 2020-02-15

Hässleholms kommun har beretts tillfälle att yttra sig över förslaget till reviderad regional utvecklingsstrategi och detta yttrande har framtagits i en dialog mellan medlemskommunerna i Skåne Nordost.

Yttrandet tar sin utgångspunkt utifrån de tre frågeställningar som Region Skåne önskar få särskilt belysta;

1. Vilka är era reflektioner kring gjorda revideringar? Lyfts rätt saker fram? Är det något som saknas?
2. Hur ser ni att den regionala utvecklingsstrategin kan utgöra ett stöd i ert eget eller det gemensamma utvecklingsarbetet i Skåne?
3. Vad är viktigt att lyfta och utveckla för att gå från strategi till genomförande och handling kring det som lyfts?

Sammanfattande synpunkter

Följande synpunkter framgår i vårt yttrande:

- Positivt att förslaget utgår från den nu gällande regionala utvecklingsstrategin
- Den reviderade strukturen med olika nivåer har skapat ett tydligare dokument
- De föreslagna målområdena är adekvata för ett strategiskt utvecklingsarbete i Skåne, men det bör förtydligas varifrån varje område tar sin utgångspunkt
- De inledande visionsraderna bör omarbetas
- Det behövs en fördjupad beskrivning samt en viljeinriktning avseende det regionöverskridande samarbetet inom Sverige och i synnerhet då de funktionella arbetsmarknads- och näringslivssambanden norrut och österut mot Småland, Blekinge samt västerut mot Halland.

Kommunledningsförvaltningen

- Det regionala utvecklingsansvaret avser hela Skånes utveckling! Strategin bör därför i ökad utsträckning lyfta fram perspektiv som bidrar till att utnyttja och utveckla möjligheter och samband i Skånes unika flerkärnighet
- Det behövs ett förtydligande kring formerna för uppföljning och utvärdering
- Det finns goda förutsättningar men krävs samtidigt utvecklade former i det vardagliga arbetet så att den regionala utvecklingsstrategin kan fungera i samklang med kommunala och delkommunala strategier
- Region Skåne har en viktig roll att säkerställa en välplanerad samverkan mellan inblandade aktörer

Synpunkter på den regionala utvecklingsstrategin

Övergripande synpunkt

Hässleholms kommun är till ytan den största kommunen i Skåne och en central nod i såväl det skånska som det svenska järnvägssystemet. Kommunen är genom det geografiska läget en del av en gränsöverskridande arbetsmarknad såväl söderut och västerut som norrut och österut. Hässleholms kommun är till sin karaktär och näringslivsstruktur även en landsbygdskommun. Kommunen ser mot denna bakgrund framemot ett fortsatt operativt arbete där insatser initieras av Region Skåne som bidrar till att lyfta och stärka den skånska landsbygdens utvecklingsförutsättningar sett ur såväl det inomskånska som det gränsöverskridande perspektivet.

Det reviderade förslaget till regional utvecklingsstrategi tar sin utgångspunkt i den nu gällande strategin "Det öppna Skåne 2030". Eftersom det regionala utvecklingsarbetet ofta har långa tidsperspektiv och utmaningarna inte förändras helt och hållet över tid är det tillfredsställande att Region Skåne har valt att bygga vidare på redan antagna dokument. Detta särskilt med tanke på att den nuvarande strategins innehåll och målbilder vid genomförda utvärderingar har haft ett fortsatt brett stöd.

Rent generellt innebär de förslag till revideringar, förtydligande och omstruktureringar av innehållet en tydlig förbättring av den regionala utvecklingsstrategin. Enligt vår uppfattning upplevs förslaget till disposition och förändrade skrivningar att dokumentet blivit mera stringent i sin utformning. Samtidigt som strategin till sin karaktär är övergripande och försöker fånga många aspekter, så är det viktigt att texten inte blir allt för utslätande utan att den blir tydlig i sina formuleringar över vad man vill uppnå. Det finns därför vissa påpekande som vi vill lyfta fram och som vi ser skulle kunna utgöra underlag till förändringar av materialet.

Kommunledningsförvaltningen

Reflektioner kring revideringar i den regionala utvecklingsstrategin

Det är värdefullt att den regionala utvecklingsstrategins "struktur" har tydliggjorts så att det tydligt framgår vilka de olika nivåerna är och vilka kopplingar som finns till andra regionala strukturdokument. Detta är särskilt viktigt med anledning av att Region Skåne har fått i uppdrag att arbeta fram en regionplan. Men rubriken på sidan 7 kan vara lite missvisande då detta inte är en bild av regionala utvecklingsstrategins struktur, utan snarare hur den förhåller sig till övriga styrdokument.

Måldokumentet ska vara ett visionärt dokument och ska präglas av vart vi vill med hela Skåne. Dock kan anslaget i beskrivning och viljeinriktning stundtals kännas mer som en något "tam verksamhetsbeskrivning" än en "spänstig visionär vägatas" som med ett tydligt skånskt anslag som skiljer sig från andra regioners motsvarande dokument. En avsaknad av "vägen vidare" d v s en tydliggörande beskrivning av "hur man tar det vidare" behöver därtill tillföras. Om syftet är att detta ska framgå av andra dokument så bedömer vi att detta bättre behöver framgå av texten på sidan 7.

De föreslagna målsättningarna är fullt acceptabla och adekvata. Dock skulle det tydligare kunna framgå varifrån dessa har sina utgångspunkter;

- Skåne ska erbjuda framtidstro och livskvalitet – utgångspunkt i individen
- Skåne ska vara en stark hållbar tillväxtmotor – utgångspunkt i arbete och företagande
- Skåne ska stärka mångfalden av goda livsmiljöer – utgångspunkt i bostäder, infrastruktur och kommunikationer
- Skåne ska ha en frisk miljö och en hållbar resursanvändning – här är dock utgångspunkt tydlig
- Skåne ska ställa om för att klara välfärden – utgångspunkt i regionens och kommunernas kärnverksamheter
- Skåne ska vara globalt attraktivt – utgångspunkt i platsen Skåne.

Man kan också fundera över vilken status dessa rubriker har. I innehållsförteckningen står det att dessa rubriker är målsättningar. Men går man vidare och läser under dessa rubriker finns det underliggande målsättningar. Borde inte då ovanstående punktade rubriker snarare betraktas som prioriterade ställningstagande och att det sedan under dessa finns olika målsättningar?

Varje målområde rymmer en ruta med utvecklingstrender. Man kan naturligtvis alltid diskutera om dessa stämmer, men generellt har de lite olika framtoning beroende under vilket målområde de finns. För att belysa detta kan man jämföra utvecklingstrender under målområdet "Skåne ska erbjuda framtidstro och livskvalitet" med "Skåne ska vara globalt attraktivt". I det förstnämnda området är i stort sett alla utvecklingstrender negativa medan det i det senare radas upp en rad positiva faktorer för utvecklingen. Det finns anledning att fundera över varför det blivit på det sättet och om det finns möjligheter till en mer balanserad beskrivning.

Kommunledningsförvaltningen

En bra balans finns till exempel under målområdet "Skåne ska stärka mångfalden av goda livsmiljöer".

Den gemensamma visionen inleds med en komprimerad text över tre rader på sidan 8. Frågan är om denna inte har blivit allt för komprimerad genom att den försöker fånga för mycket på några få rader. I vilket fall som helst skulle det inte skada om det gjordes en översyn av dessa rader så att denna inledande text blir mer logisk och fokuserande. Vidare kan man fundera över tidsperspektivet. Om detta är grunden till den kommande regionplanen så är även visionen i utvecklingsstrategin regionplanens vision. Således borde tidshorisonten mellan dessa dokument synkroniseras att gälla under samma tidsperiod.

År 2030 är nära förestående. Det hade i långsiktiga planeringsperspektiv varit värdefullt med en utvecklingsstrategi som tog höjd för 2040 eller 2050.

Kommunerna i nordöstra Skåne ligger i gränslandet mellan Skåne, Småland och Blekinge och frågan är om utvecklingsstrategin kan verka sömlöst för detta förhållande. Det är inte bara det inomregionala samarbetet samt samarbetet i Öresundsregionen som behöver stärkas, utan även samarbetet mellan regionen och våra angränsande regioner. Det är förvånansvärt att "Öresund" nämns drygt 30 gånger i strategin, medan regionerna Kronoberg, Kalmar och Blekinge t ex inte nämns alls, även om begreppet grannregioner används. En fördjupad beskrivning och viljeinriktning avseende det regionöverskridande samarbete inom Sverige och i synnerhet då de funktionella arbetsmarknads- och näringslivssambanden norrut och österut mot de Småländska regionerna respektive Blekinge samt västerut Halland. Genom närheten till tillväxtområden Karlskrona, Kalmar, Växjö, Halmstad samt Jönköping skapas möjligheter för Kristianstad/Hässleholm att stärka sin strategiska betydelse. Jämför t.ex. på sidan 19 punkt 3, där man lyfter fram möjligheterna med att utveckla den gemensamma arbetsmarknaden med norra Tyskland. Här en fördjupad beskrivning och en förstärkt viljeinriktning kring regionöverskridande funktionella relationer och samverkansbehov.

Trenden med att konsumera stora arealer jordbruksmark av högsta klass fortsätter. Vi hade gärna sett i texten att Region Skåne på ett tydligare sätt genom utvecklingsstrategin markerat att det finns alternativa möjligheter till tillväxt utan att den bästa jordbruksmarken fortsätter att exploateras. Detta skulle kunna ske genom förtätning och byggande i Skånes mindre bördiga delar. I strategin nöjer man sig med att konstatera att det i Skåne finns påtagliga markanvändningskonflikter, särskilt avseende jordbruksmark.

Utan precisera exakt var i utvecklingsstrategin det ska lyftas in eller framhållas så bör följande på något tydliggöras;

- Utgångspunkten innan man tillskapar nya arenor är att man i så stor utsträckning som möjligt ska ta tillvara redan fungerande befintliga arenor inom följande områden;
 - utbildning
 - mötesplatser

Kommunledningsförvaltningen

- evenemang
 - natur/rekreation
- Det regionala utvecklingsansvaret avser hela Skånes utveckling! Strategin bör därför i ökad utsträckning lyfta fram perspektiv som bidrar till att utnyttja och utveckla möjligheter och samband i Skånes unika flerkärnighet. Tydligheten måste finnas att det gäller hela Skåne så att resonemangen inte i all för stor utsträckning tippas över mot västra Skåne och därigenom inte beaktar Skånes unika flerkärnighet. Flera av målen är formulerade på ett sådant sätt att de inte behöver innebära positiv utveckling för hela Skåne, utan kan uppnås trots negativ trend i vissa kommuner. Det är betydelsefullt att inga kommuner genom strategins utformning upplever att de är exkluderade.
 - Det kan konstateras att utvecklingsmöjligheter för regionen är starkt kopplade till spårbunden trafik. Hässleholms kommun arbetar för att med nya stambanor för ökad effektivitet med tågstopp på höghastighetsbanan ska bli verklighet i kommunen. En sådan utbyggnad av den spårbundna trafiken skulle innebära stora möjligheter, med vidgad arbetsmarknadsregion och välbehövlig avlastning av stambanan.

Det är viktigt att det finns med ett avsnitt som handlar om uppföljning, men eftersom det alltid finns ett steg till i denna process – utvärdering – så behöver även detta framgå i rubriken på sidan 44. Texten skulle också tjäna på att utvecklas kring själva uppföljnings- och utvärderingsprocessen. Nu nämns detta bara lite svepande att det ska ske löpande och att man då kan dra kloka slutsatser. Det är också viktigt att det framgår att förtroendevalda är en aktiv del i denna process, så att det inte stannar vid en utvärdering genomförd av t. ex. en utomstående organisation.

Regionala utvecklingsstrategins stöd till vår egen verksamhet eller det gemensamma arbetet

Att arbeta fram en regional utvecklingsstrategi måste naturligtvis ha som syfte att kunna fungera i relation till kommunala och mellankommunala planeringsdokument och därtill hörande åtgärder. Hässleholms kommun ser ett värde att det tydligt framgår i de inriktningar och ambitioner som Region Skåne har för sitt utvecklingsarbete. Det möjliggör för oss att vi i vår planering för vårt utvecklingsarbete i stor utsträckning kan synkronisera detta med det arbete som sker på regional nivå. De framtagna målområdena korresponderar väl med de utmaningar som kommunen står inför de närmaste åren. Även på delregional nivå finns tydliga kopplingar till den Färdplan (övergripande strategiplan) som nu arbetas fram för Skåne Nordost. En del av uppgifterna inom ramen för den regionala utvecklingsstrategin kan på ett logiskt och konstruktivt sätt samordnas och utgöra en bra grund för samverkan.

Kommunledningsförvaltningen

Hässleholms kommun strävar mot en växande arbetsmarknad och ett stärkt näringsliv med god framtidstro. Samtidigt ser vi en potential avseende kommunens befolkningsstillväxt kopplad till ett antal kommande samhällsbyggande åtgärder. Med detta kommer kommunen att växa och nya bostadsområden behöver byggas ut. Strävan och viljan om utvecklingen går hand i hand med den samhällsutveckling som beskrivs i Region Skånes regionala utvecklingsstrategi.

Kollektivtrafiken har en nyckelroll i den skånska utvecklingen och tillväxten. Väl fungerande kollektivtrafik är en framgångsfaktor när det gäller att hantera de många utmaningar som finns kring utbildnings- och sysselsättningsfrågor samt sociala hållbarhetsfrågor. För kommuner med övervägande landsbygd behövs kollektivtrafiken för att knyta ihop byar och mindre tätorter med centralorter och större städer. Ett flerkärntigt Skåne med en välmående landsbygd är en framgångsfaktor för hela Skånes tillväxt. En fungerande och utvecklad kollektivtrafik är ett nödvändigt medel för att uppnå denna framgång. Den framtida kollektivtrafikförsörjningen i Skåne såväl i stads- som landsbygd är i likhet med utbildning, arbetskrafts- och kompetensförsörjning, bostadsbyggnation och stärkt innovationsförmåga av betydande vikt för en framgångsrik och hållbar utveckling i Skåne. Därför vill Hässleholms kommun än en gång betona vikten av att insatser görs, såväl i nuvarande drift som av utvecklingskaraktär, som bidrar till att främja och utveckla en god kollektivtrafikförsörjning på den skånska landsbygden. I detta avseende har Region Skåne och i synnerhet då Skånetrafiken ett huvudansvar. På många håll i Sverige och i våra nordiska grannländer pågår utvecklingsinsatser för kollektivtrafikförsörjning på landsbygd. Ett motsvarande utvecklingsarbete behöver inledas även i Skåne.

Genomförande av den regionala utvecklingsstrategin

Det finns goda förutsättningar men krävs samtidigt utvecklade former i det vardagliga arbetet så att den regionala utvecklingsstrategin kan fungera i samklang med kommunala och delkommunala strategier. Vid genomförande av framtagna strategier finns alltid en svårighet att gå från ord till handling. Därför är det viktigt att säkerställa tydliga och genomtänkta genomförandestrategier för att kunna uppnå uppsatta effektmål. Det är uppenbart att det är en utmaning att skapa samverkan mellan en mängd olika aktörer och ett ännu större antal plattformar. I sådant arbete krävs ett stort mått av vilja till samarbete mellan de olika aktörerna för att undvika låsta positioner. Av bilden på sidan 43 framgår att det ingår en mängd olika verktyg vid genomförande av strategin och det är viktigt att Region Skåne på ett tydligt och konstruktivt sätt samordnar vid användandet av dessa så att det uppstår ett effektivt arbetssätt.

Kommunledningsförvaltningen

Tillväxtavdelningen

Amanda Lindblad

EU-koordinator

Kommunledningsförvaltningen

Postadress: Stadshuset, 281 80 Hässleholm Besöksadress: Stadshuset, Nytorget 1 Telefon: 0451-267 000 Telefax: 0451-856 25
E-post: kommunen@hassleholm.se Bankgiro: 8663494 Org. nr: 212000-0985 Webb: www.hassleholm.se
Faktureringsadress: Hässleholms kommun, FakturorHLM, Box 140, 281 22 Hässleholm

**Hässleholms
kommun**

Sammanträdesdatum
2020-01-15

Kommunstyrelsens arbetsutskott

§ 2

Förslag till yttrande över Region Skånes remiss för den regionala utvecklingsstrategin "Det öppna Skåne 2030"

Dnr: KLF 2019/283

Beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott antar förslaget till yttrande över Skånes regionala utvecklingsstrategi och överlämnar det till Region Skåne.

Ledamöter som avstår från att delta i beslutet

Hanna Nilsson (SD) avstår från att delta i beslutet.

Beskrivning av ärendet

Sommaren 2014 antog regionfullmäktige "Det öppna Skåne 2030" – Skånes regionala utvecklingsstrategi. Region Skåne hade under 2012- 2014 en omfattande dialog med skånska kommuner, statliga myndigheter, universitet och högskolor, representanter från idéburen sektor och näringsliv och resultatet blev målbilden om Det öppna Skåne 2030 med fem ställningstaganden inklusive delstrategier och mål.

Inom Region Skånes regeringsuppdrag för regionalt utvecklingsansvar har Skånes regionala utvecklingsstrategi, Det öppna Skåne 2030, reviderats och uppdaterats under 2019. Den reviderade regionala utvecklingsstrategin planeras för beslut av regionfullmäktige senast hösten 2020. Förslaget på den reviderade utvecklingsstrategin är på remiss och alla intresserade har getts möjlighet att lämna synpunkter. Synpunkter ska lämnas till Region Skåne senast den 15 februari 2020.

Hässleholms kommun har beretts tillfälle att yttra sig över förslaget till reviderad regional utvecklingsstrategi och detta yttrande har framtagits i en dialog mellan medlemskommunerna i Skåne Nordost. Kommunledningsförvaltningen och Miljö- och stadsbyggnadsförvaltningen har deltagit i arbetet att ta fram Hässleholms kommuns yttrande.

Yttrandet från Hässleholms kommun berör framförallt följande punkter:

- Positivt att förslaget utgår från den nu gällande regionala utvecklingsstrategin

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Justering

Utdraget bestyrkes

**Hässelholms
kommun**

Sammanträdesdatum
2020-01-15

Kommunstyrelsens arbetsutskott

- Den reviderade strukturen med olika nivåer har skapat ett tydligare dokument
- De föreslagna målområdena är adekvata för ett strategiskt utvecklingsarbete i Skåne, men det bör förtydligas varifrån varje område tar sin utgångspunkt
- De inledande visionsraderna bör omarbetas
- Det behövs en fördjupad och förstärkt beskrivning och viljeinriktning kring samarbetet över regionöverskridande samarbete inom Sverige och i synnerhet då de funktionella arbetsmarknads- och näringslivssambanden norr- och österut mot Småland, Blekinge samt Halland.
- Det regionala utvecklingsansvaret avser hela Skånes utveckling! Strategin bör därför i ökad utsträckning lyfta fram perspektiv som bidrar till att utnyttja och utveckla möjligheter och samband i Skånes unika flerkärnighet
- Det behövs ett förtydligande kring formerna för uppföljning och utvärdering
- Det finns goda förutsättningar men krävs samtidigt utvecklade former i det vardagliga arbetet så att den regionala utvecklingsstrategin kan fungera i samklang med kommunala och delkommunala strategier
- Region Skåne har en viktig roll att säkerställa en välplanerad samverkan mellan inblandade aktörer

Förslagets konsekvenser för verksamhetens brukare

Den regionala utvecklingsstrategin är ett gemensamt strategiskt dokument om hur Skåne ska utvecklas. Därav har såväl strategin som dess genomförande en betydelse för Hässelholms kommun, dess invånare, företag och andra organisationer. Förslaget till yttrande utgår från det Hässelholmska perspektivet.

Barnperspektivet

Ärendet berör indirekt barn då Det öppna Skåne 2030 syftar till att skapa tillväxt i Skåne, vilket är alla till gagn.

Miljökonsekvenser

Ärendet bedöms ha indirekta positiva miljökonsekvenser då Det öppna Skåne 2030 har tagit fram i enlighet med Agenda 2030 för att säkra en ekologisk, social och ekonomisk hållbar utveckling. Hässelholms kommuns yttrande innehåller tillägg till den regionala utvecklingsstrategin som bedöms ha positiva effekter på miljön. Dessa tillägg rör framförallt ökad kollektivtrafik, ny stambana för ökad effektivitet och hållbart skogs- och jordbruk.

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Justering

Utdraget bestyrkes

**Hässleholms
kommun**

Sammanträdesdatum
2020-01-15

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Facklig samverkan

Det har inte bedömts finnas behov av facklig samverkan i ärendet.

Ekonomiska konsekvenser

Ärendet bedöms ha indirekta positiva ekonomiska konsekvenser då den regionala utvecklingsstrategin syftar till att skapa tillväxt i Skåne. En tydlig och väl förankrad regional utvecklingsstrategi som inkluderar de aspekter som tas upp i Hässleholms kommuns yttrande har långsiktiga positiva ekonomiska effekter för Hässleholms kommun.

Sänt till:
Skåne Nordost
Avdelningen för regional utveckling, Region Skåne

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Justering

Utdraget bestyrkes